

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 22/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet och till lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor samt till vissa lagar som har samband med dem

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 december 2014 regeringens proposition med förslag till lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet och till lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor samt till vissa lagar som har samband med dem (RP 262/2014 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Tanja Inanen, justitieministeriet
- polisinspektör Antti Simanainen, inrikesministeriet
- tingsdomare Veera Kankaanrinta, Helsingfors tingsrätt
- konsultativ tjänsteman Tuuli Eerolainen, Riksåklagarämbetet
- advokat Jussi Sarvikivi, Finlands Advokatförbund.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— Polisstyrelsen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om till-

lämpning av direktivet. Genom lagen genomförs direktivet. Det innehåller bestämmelser om under vilka förutsättningar en person som i en medlemsstat skyddats genom besöksförbud eller motsvarande åtgärd kan få skydd när han el-

ler hon flyttar till en annan medlemsstat. Direktivet antogs i december 2011. Direktivet ska genomföras genom en s.k. blandad genomförandelag.

I propositionen föreslås det dessutom att det stiftas en lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor. Vidare ändras följande lagar med anledning

av direktivet och förordningen: lagen om besöksförbud, strafflagen, lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, fängelselagen, lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen och lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Propositionen gäller nationellt genomförande av de bestämmelser i direktivet om den europeiska skyddsordern (2011/99/EU) som hör till lagstiftningsområdet. Bestämmelserna gäller på vilket sätt en person som i en medlemsstat skyddats med besöksförbud eller en motsvarande åtgärd kan få skydd vid flyttning till en annan medlemsstat. Ett villkor för att ingå i tillämpningsområdet är att den nationella skyddsåtgärden har meddelats med anledning av brottsligt beteende eller påstått brottsligt beteende. Direktivet kompletterades 2013 med förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (606/2013). I tillämpningsområdet ingår skyddsåtgärder som inte har meddelats med anledning av brottsligt beteende eller påstått brottsligt beteende. Förordningen är direkt tillämplig i Finland och det krävs därför nationella procedurbestämmelser för att den ska kunna tillämpas effektivt. Bestämmelserna ingår i propositionen. I vår lagstiftning ingår bestämmelser om de åtgärder som avses i direktivet och förordningen i lagen om besöksförbud (898/1998).

Lagutskottet finner propositionen behövlig och angelägen. Följaktligen tillstyrker utskottet lagförslagen utan ändringar.

Centralmyndighet

I det rättsliga samarbetet med EU-staterna har Finland redan länge följt huvudregeln om direk-

ta kontakter. Regeringen utgår från att justitieministeriet utnämns till biträdande myndighet enligt vad direktivet tillåter. Myndigheten ska biträda tingsrätterna när det gäller kommunikation. Samma lösning har tillämpats även i fråga om andra lagstiftningskyldigheter som gäller det rättsliga samarbetet inom EU.

När straffbarhet för brott mot en skyddsåtgärd inträder

I strafflagen fogas ett nytt 2 mom. till 16 kap. 9 a §. Enligt bestämmelsen är det straffbart att överträda ett förbud i en skyddsåtgärd som har anmälts till informationssystemet för polisärenden. I detta fall gäller det en skyddsåtgärd enligt förordningen om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor. Straffbarheten inträder vid den tidpunkt när Helsingfors tingsrätt enligt 4 § i lagen om tillämpning av förordningen anmäler en skyddsåtgärd som meddelats i en annan medlemsstat till informationssystemet för polisärenden. Den exakta tidpunkten kan verifieras exempelvis via faxmeddelanden. För nationella besöksförbud infaller tidpunkten när förbudet träder i kraft, det vill säga när tingsrätten fattar beslut om förbud. Den enda nationella åtgärden är att anmäla ärendet till polisens informationssystem. Det hänger samman med att en skyddsåtgärd enligt förordningen är direkt tillämplig lag i Finland och verkställbar utan ett särskilt beslut om erkännande. Därför är det befogat att tidpunkten också är den tidpunkt när straffbarheten inträder.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 29 januari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Anne Holmlund /saml
vordf. Stefan Wallin /sv
medl. James Hirvisaari /m11
Arja Juvonen /saf
Suna Kymäläinen /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Aino-Kaisa Pekonen /vänst

Jaana Pelkonen /saml
Arto Pirttilahti /cent
Kristiina Salonen /sd
Jani Toivola /gröna
Kari Tolvanen /saml
Ari Torniainen /cent
Peter Östman /kd.

Sekreterare var

utskottsråd Kirsi Pimiä.